

[Elmquist.]

Det har jo faktisk udviklet sig således på sagførerkontorerne — det kan måske bebrejdes sagførerne, men det er nu engang således —, at det som regel er den yngste kontorist, der møder med speciel fuldmagt i kommissionerne. Konsekvensen heraf er, at forlig meget sjældent indgås, idet den unge mand eller kvinde naturligvis ikke kan have fuldmagt til andet end at kræve beløbet betalt på anfordring eller med meget kort varsel, medens de reelle forligsforhandlinger, hvis forlig skal indgås, må føres på selve sagførerkontoret af mere kompetente folk. Ved at henlægge forligsforsøget til retterne vil man opnå, at det bliver mere kompetente folk, der møder til deltagelse i forhandlingerne om forlig. Samtidig mener jeg, det er en betydelig fordel, at det er retternes dommere, der skal føre an i forsøget på at gennemføre et forlig, inden selve sagens behandling begynder. Deri er jeg ganske enig med den ærede foregående taler. Det er også min erfaring, og jeg tror de fleste sagføreres erfaring, at danske dommere ikke er proceslystne lige så lidt som sagførere i almindelighed, og at dommere altid både ved underretter og landsretter viser stor interesse for at få gennemført en forligsordning. Jeg tror derfor, at man her lægger forligsmæglingen hen til det rigtige sted, det sted, hvor den bedst kan give et godt og tilfredsstillende resultat.

Vi hilser også med tilfredshed den udvidelse af mødepligten for vidner, som den ærede foregående ordfører omtalte. Det er jo et meget vigtigt led i den mundtlige procedure, at vidnerne kan møde direkte for den dømmende ret. En sådan direkte forklaring er langt mere værdifuld end en udskrift af en i en anden ret afgivet forklaring, og med de nuværende rejseforhold vil ulejligheden ved at rejse normalt ikke være stor.

At det fastsættes i § 336, at en sagfører, der beskikkes til at varetage en tiltaltes interesser, ikke må modtage, fordre eller lade sig tilsiige noget vederlag udover det af retten fastsatte, har jeg absolut intet imod; det er naturligt, men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det efter min mening er en regel, som enhver ordentlig sagfører overholder allerede i dag. Det kan imidlertid ikke gøre noget, at det siges udtrykkeligt.

At særlig ratihabition af forlig falder bort, hilser jeg også med tilfredshed. Det har i de senere år også kun været et omsvøbsdepartement, som ingen værdi har haft; jeg kan derfor også anbefale den bestemmelse.

Jeg skal ikke komme nærmere ind på de

andre nye bestemmelser, der indføres, så meget mindre, som mit parti og jeg finder, at de er praktiske og fornuftige.

Jeg kan også give min tilslutning til de to andre lovforslag. Det er naturligt, at man ophæver den særlige forligsordning for husbond og medhjælpere, når man nu ophæver den almindelige forligsinstitution.

Jeg er ikke helt så begejstret for forslag til lov om ændringer i lov om retsafgifter som for de to andre forslag, idet jeg mener, at der kan ligge en opmuntring til at indgå forlig i, at man slipper med en billigere retsafgift, hvis forlig indgås. Det vil ikke være tilfældet i fremtiden. Jeg vil gerne henvise til, hvad det juridiske udvalg siger herom i sin betænkning. Jeg beder om tilfaldelse til et kort citat:

„Udvalget vil i og for sig anse det for ønskeligt, at retsgebyrerne ansættes således, at parterne opnår en forholdsvis betydelig fordel ved at indgå på forlig. Man kunne i så henseende tænke sig den ordning, at optagelsesgebyret fastsættes til det dobbelte af berammelsesgebyret, eventuelt således, at det sidstnævnte nedsættes fra de nuværende satser, således at statskassens samlede provenu af retsgebyrerne bliver det samme som nu. Udvalget har dog anset det for at ligge udenfor sin opgave at stille et egentligt forslag i denne retning.“

Jeg kunne i og for sig godt have lyst til at stille et forslag i den retning, men det skal jeg afstå fra. Det kan jo være, at det ikke betyder noget, at det ikke svækker ønsket om at foretage forlig.

Derfor kan jeg anbefale, at man vedtager forslaget, som det foreligger, og kan på mit partis vegne anbefale de tre forslag til hurtig vedtagelse.

Malchau: Selvom betænkningen fra det justitsministerielle udvalg angående forligsmægling i borgerlige retssager er enstemmig og går ud på ophævelse af den gældende forligsordning, er det forståeligt, at der også har hævet sig røster i modsat retning, og at der også findes tilhængere af at beholde forligskommissionerne uanset den kritik, der altså har været og også er mod denne ordning, og som man også har taget hensyn til i det nedsatte udvalg. Dette har foranlediget udvalget til at afgive den indstilling, der danner grundlaget for det lovforslag, vi her behandler.

Det er i denne forbindelse interessant at se, at forligsprocenten er lavest i landkommunerne trods det, at mæglerens nøjere kendskab til befolkningen her netop skulle